ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਏਅਰ ਕਮੋਡੋਰ ਐਨ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ (17038) ਏ ਡੀ ਐਮ/ਐਲ ਜੀ ਐਲ

(2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 14524)

ਦਸੰਬਰ 14, 2023

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ*, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੱਜ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ (ਏਅਰ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ; ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੀਤੀ।

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007- ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਗਵਰਨਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ, ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ - ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੀ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ/ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 57 ਸਾਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਅਨੰਤਤਾ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਏਵੀਐਮ ਜਾਗ (ਏਅਰ) ਦੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ। [ਪਾਰਾ 20, 22, 17, 23, 24, 26, 28.5, 29]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ - ਅਯੋਗਤਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਫਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੀਤੀ/ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ.ਏ.ਜੀ. ਏਅਰ) ਨੂੰ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਕਾਬਜ਼ 2014 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਉਕਤ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਿਰਫ ਸੀ। 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੋਰਸ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਏਵੀਐਮ ਜੇਏਜੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ-ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਡਮ. ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ-ਸਾਥੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਏਵੀਐਮ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। AF ਐਕਟ-ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007 ਦਾ 27। [ਪੈਰਾ 28.1-28.3, 30)

L. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ., [1997] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 1186: (1997) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 261; ਰੋਜਰ ਮੈਥਿਊ ਬਨਾਮ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐੱਸ., [2019] 16 ਐੱਸਸੀਆਰ 1: (2020) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 1-ਅਨੁਸਰ ਕੀਤਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਪੁਸ਼ਪਵਨਮ, 2023 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 987; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਇਲਮੋ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., 2021 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 899; ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ, 2023 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 314; ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, [2020] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 1158: (2020) 13 ਐੱਸਸੀਸੀ 261; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਉਜ਼ੈਰ ਇਮਰਾਨ, 2023 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ 1308; ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, [2015] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 825: (2015) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 493; ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ, [2013] 5 ਐੱਸਸੀਆਰ 687: (2013) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 309; ਤਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 344-ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ Rect-/Rfn ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ UOI, WP(C) 12853/2005 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 14524।

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 30.11.2015 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਓ.ਏ. 2015 ਦਾ ਨੰਬਰ 537]

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਦਿਵਿਕ ਮਾਥੁਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਨੀਤ ਪ੍ਰਣਵ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ, ਕੁ. ਸਵੇਕਸ਼ਾ, ਡਾ. ਐਨ ਵਿਸਾਕਮੂਰਤੀ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਵੀ.ਐਸ. ਤੋਮਰ, ਰਾਬਿਨ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ ਜੇ.

1. ਇਹ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1)[1] ਦੇ ਅਧੀਨ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 30 ਨਵੰਬਰ 2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 2014 ਦੀ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 537 ਵਿੱਚ।

ਸੌਖ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕਮੋਡੋਰ ਐਨ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ

2. ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ-

2.1 ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 29 ਦਸੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.2 1989 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਜੱਜ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ 74/713 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵਾਂ-ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ' 'ਤੇ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। 1990

2.3 1991 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੇ ਜੇਏਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੁੱਪ ਕੈਪਟਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 1 ਅਗਸਤ, 2010 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਏਅਰ ਸਟਾਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਜੱਜ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ (ਏਅਰ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.4 1 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਏਅਰ ਕਮੋਡੋਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਭਰਨ ਲਈ ਐਕਟਿੰਗ ਰੈਂਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 2013 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, 4 ਮਈ, 2012 ਨੂੰ ਜੇ.ਏ.ਜੀ. (ਏਅਰ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਕੇ ਏਅਰ ਵਾਈਸ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2.5 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 2013 ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡਡ ਰੈਂਕ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ 1/2015 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੋਰਸ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ 9 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਭਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ AFI 71/74 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

5. ਇਹ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਮੰਨਣ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ

6. ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ° ਦੀ ਧਾਰਾ 277 ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਮਓਡੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ"।

6.1 29 ਸਤੰਬਰ, 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ MoD ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6.2 ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮਓਡੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। -

6.2.1 ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ AFI 71/74 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, (ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਆਰਡਰ 08/2005 ਦੁਆਰਾ 'ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ') ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਾਖਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੈਂਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ ਲੈਣਗੇ।

6.2.2 ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਨੀਤੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੇ।

6.2.3 ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

6.2.4 ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾ ਕੋਲ ਪੰਜ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੂੰ 'AR ਮੈਰਿਟ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ 10 ਵਿੱਚੋਂ 9ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ "ਉਸਨੂੰ ਸਿਖਰਲੇ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ" ਉੱਚੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਾ AFO 08/2005 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅੰਕ "ਏਆਰਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਏਆਰ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਘੱਟ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਕੋਲ ਐਡਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਐਕਸਪੋਜਰ ਸਨ..."

6.2.5 ਤਰੱਕੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ, ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ AR ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ 9ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ।

6.2.6 ਉਸਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਉਸਦੇ ਕੋਰਸ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਏਅਰ ਕਮੋਡੋਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਪੇਰੈਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6.3 ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ "ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ" ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ

7. ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ-

7.1 ਜਵਾਬਦੇਹ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ 2014 ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ।

7.2 ਏਵੀਐਮ, ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਦੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਆਪਹੁਦਰੀ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੇ ਮਈ, 2012 ਤੋਂ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਏਵੀਐਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

7.3 ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਜੱਜ ਐਡਵੋਕੇਟ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਕੱਲੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। .

8. ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ:

8.1 ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ 5 ਵਿੱਚੋਂ 1 ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਏਵੀਐਮ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 'ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ' ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗ (ਹਵਾ) ਵਜੋਂ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ।

8.2 AFI 74/71 ਜਾਂ AFO 08/05 ਜਾਂ 20 ਫਰਵਰੀ 2008 ਦੀ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਏਵੀਐਮ, ਜੇਏਜੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8.3 ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੇਰੈਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਲੀਅਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ, ਮੂਲ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ।

8.4 ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਥੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇਮਪਗਨਡ ਨਿਰਣਾ

9. ਏਐਫਟੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਰੈਕਟ-/ਆਰਐਫਐਨ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅੱਪਗਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। v. UOI, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ, "ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ

ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਬੈਚ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਸੀ।"

9.1 ਫਿਰ ਇਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਏਵੀਐਮ... ਅਤੇ AFI 71/74(supra) ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"

9.2 ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ: -

"13. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਏ.ਵੀ.ਐਮ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 01.10.2014 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਐਸ.ਐਮ. ਸਿੰਘ ਵੀ.ਐਸ.ਐਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 670 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ 14 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

14. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, OA ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਏਵੀਐਮ ਰੈਂਕ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਵਧਾਓ।

15. ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅੱਜ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।"

ਦਲੀਲਾਂ ਵਧੀਆਂ

10. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। , ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ, 57 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ 30 ਨਵੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।

10.1 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਉਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏਵੀਐਮ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ "ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 21 ਮਾਰਚ 2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ: -

11.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਏਵੀਐਮ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਦੀ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

11.2 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, AFT ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

11.3 ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 2012 ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

11.4 ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦੇ

12. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹਨ: -

12.1 ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ?

12.2 ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ

ਦੁਆਰਾ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ?

ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ

13. ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

"ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950, ਨੇਵੀ ਐਕਟ, 1957 ਅਤੇ ਏਅਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ। ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950 ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਏ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਨਤੀਜਿਆਂ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

14. ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ III ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 14, ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ/ਰੈਂਡਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"14. ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ। - (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਯਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ

(3) ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ,

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ,

ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ; ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਅਧੀਨ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ-

(ਏ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ;

(ਬੀ) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲੋੜ;

(c) ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ;

(d) ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 123 ਅਤੇ 124 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ,

1872 (1872 ਦਾ 1), ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ;

(e) ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ;

(f) ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ;

(g) ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ;

(h) ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਈਟੈਕਸ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ; ਅਤੇ

(i) ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ"

15. ਐਕਟ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 14 (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਅਸੀਂ ਨੋਟਿਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਖੁਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

16. ਇਹ ਇਸ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਕਿਹੜਾ, ਇਸ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ?

17. ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18. ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਪੁਸ਼ਪਵਨਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਰਟਸ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ:

"..ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਬਹਿਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਟੈਰਟਸ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਾਰਟਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

19. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਇਲਮੋ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਐਨਆਰ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇੱਕ ਡਾਕਘਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਸਵੀਪਰਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ/ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:-

"ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ 17 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

20. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰਕ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ।

21. ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 7 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਜਰ ਮੈਥਿਊ ਬਨਾਮ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿੱਚ 5 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ" ਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਅਨੁਛੇਦ 226 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਗੋਈ, ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ-

"215. ਇਸ ਲਈ ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ [ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (1997) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 261: 1997 ਐੱਸਸੀਸੀ (L&S) 577] ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਚ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 227(4) ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 136(2) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਪਰ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਾਈ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

217. ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੇਤਲੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਛੇਤੀ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁਚੇਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਫੋਰਮ ਨਾ ਬਣ ਜਾਣ। ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (1955) 2 ਐਸਸੀਆਰ 1: ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 425] ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ: (ਏਆਈਆਰ ਪੰਨਾ 428-29, ਪੈਰਾ 13)

*13. ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 136 ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਮਤਾ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 105"

ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ"

"26. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲੀਕਰਨ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਤੇ (ਕੋਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ), ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲ. ਚੰਦਰਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਕੇਸ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 323ਏ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 323ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ 42ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਰੁਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੱਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ... ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ.

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਤਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਕਿ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 57 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੀ।

24. ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਉਮਰ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਅਨੰਤਤਾ ਲਈ। ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:-

"24. ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 6-2-2015 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਅਸੀਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਉਜ਼ੈਰ ਇਮਰਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਘੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ।

26. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮਰ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ ਹੈ।

27. ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

28. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

28.1 ਜੈਗ (ਏਅਰ) ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਏਵੀਐਮ ਵਿੱਚ ਅੱਪਗਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ 2014 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

28.2 ਉਕਤ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੋਰਸ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਏਵੀਐਮ ਜੇਏਜੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

28.3 ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਡਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ-ਮੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਏ.ਵੀ.ਐਮ. ਜਾਗ (ਏਅਰ) ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 ਨੂੰ AF ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ।

28.4 ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਫਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ, ਨੀਤੀ/ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਪਿਛਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: -

28.4.1 ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"17. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਜਾਂ

ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।"

28.4.2 ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

18. ਇਹ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ।

28.4.3 ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: -

"69. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ, ਅਸਫਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਛੋਟ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।"

28.5 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 2015 ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਏਵੀਐਮ ਜੇਏਜੀ (ਏਅਰ) ਦੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਪਾਇਆ।

29. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 2015 ਦੇ ਓ.ਏ. 537 ਵਿੱਚ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਏਅਰ ਸੀ.ਐਮ.ਡੀ. ਐਨ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ (17083) ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



Tarun Mehra
Advocate